

Projectplan Stichting Studiecentrum Nederlands Cultureel Erfgoed

Maart 2026, opgesteld door Henk van der Linden

Vastgesteld door het bestuur, 20 maart 2026.

Naar een evenwichtig collectief geheugen

Nederlandse militairen in Indonesië, 1946-1951

Voorwoord

Dit project is een initiatief van de Stichting Studiecentrum Nederlands Cultureel Erfgoed, (SSNCE). Onze Stichting heeft als missie het verbreden, verspreiden en borgen van de kennis van het Nederlands Cultureel Erfgoed. Het doel is het bijeenbrengen van onderzoekers en geïnteresseerden om samen een platform te vormen, ruimte te bieden en stimulansen te geven voor het doen van onderzoek, daarover van gedachten te wisselen en deze te publiceren, op alle mogelijke manieren via alle media die zich daartoe lenen: papier, digitaal, schrift, beeld, geluid etc.

Dit project is geïnitieerd door het bestuur en wordt geleid door de voorzitter.

Het project heeft een looptijd van 1 augustus 2026 tot 15 augustus 2027.

Inleiding

Nu, in 2026, is het 80 jaar geleden dat de eerste schepen met Nederlandse dienstplichtige militairen naar het toenmalige Nederlands-Indië vertrokken. Zij vulden daar de geledingen aan van de Oorlogsvrijliggers en KNIL-militairen die er al waren.

De Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog 1945-1949 staat in ons land nog steeds vol in de aandacht. Boek na boek verschijnt erover. Boeken van historici en andere wetenschappers over de rol die onze politici en militairen in die tijd hebben gespeeld, in eigen land en in ‘Ons Indië’. Er zijn vele invalshoeken om dit deel van onze nationale geschiedenis te onderzoeken en te duiden. Een van de bevindingen in de loop van de tijd is dat de Nederlandse regering van destijds willens en wetens extreem geweld van het leger tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog in de doofpot heeft gestopt. Excessen zouden tot op het hoogste niveau bekend zijn geweest, maar het kabinet zou weg hebben gekeken en zo het leger vrij spel hebben geboden om de Indonesische revolutie met harde hand de kop in te drukken.

De Nederlandse legertop zou hierbij een cruciale rol hebben gespeeld. In patrouilleverslagen zou belastende informatie over excessief geweld gebagatelliseerd of verzwegen zijn. Tegelijk zou geweld van Indonesische zijde zijn aangedikt. Er mochten zo weinig mogelijk schandalen naar buiten komen om het draagvlak voor de regering en het optreden van het leger te vergroten. De meeste media zouden destijds kritiekloos hebben gevolgd.

Het is de opdracht van historici om de geschiedenis te beschrijven en te duiden. In de visie van de Studiecentrum Nederlands Cultureel Erfgoed, (SSNCE) echter is dit te beperkt. Het gaat niet alleen om de objectieve weergave van wat er is gebeurd, hoe dat zo kwam en wat de

gevolgen daarvan zijn geweest. Minstens zo belangrijk is wat de mensen die erbij betrokken waren zelf ervan hebben ervaren. Hun beleefde werkelijkheid hoort er ook bij om de historie te kunnen begrijpen.

In 2002 promoveerde Dr. Stef Scagliola op het thema ‘De Nederlandse oorlogsmisdaden in Indonesië en hun verwerking’ en concludeerde dat bij de beeldvorming over het Nederlandse militair optreden in Indonesië gedurende tienallen jaren onevenwichtig was geweest. Zij constateerde dat de initiële geschiedschrijving vooral is gebaseerd op de militaire rapportages, en dat daaruit ten onrechte de conclusie is getrokken dat eventuele excessen in de doofpot zijn gehouden. Zij constateerde ook dat in de officiële geschiedschrijving tot 2000 de ervaringen van de militairen zelf nooit zijn bestudeerd. De geschiedschrijving is daardoor zeer gericht geweest op misstanden. Het gebrek aan aandacht voor wat de militairen zelf daar hebben meegemaakt en het ontbreken van degelijk onderzoek daarnaar is er de onderliggende oorzaak van.

Kortom: in de literatuur over de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog ontbreekt grotendeels het perspectief van de Nederlandse militairen zelf – hun beleefde werkelijkheid. Na bestudering van de sinds Scagliola’s studie verschenen literatuur concluderen wij dat dit perspectief nog steeds sterk onderbelicht is, en waar dit wel aan bod komt, is de aandacht beperkt gebleven tot specifieke aspecten.

Dit is de achtergrond van ons veelomvattende project ‘Naar een evenwichtig collectief geheugen, Nederlandse militairen in Indonesië, 1946-1951’.

Ons uitgangspunt

Dit project vindt haar basis in het Beleidsplan 2025-2030 van de Stichting, dat vermeldt o.a.

- Het kennis nemen van het Nederlands Cultureel Erfgoed dat berust in de archieven en publicaties van de Nederlandse Heemkundige en Historische Kringen en Verenigingen en Erfgoedinstellingen.
- Het toegankelijk maken van specifieke onderdelen uit de hiervoor genoemde archieven en publicaties.
- Het bekendheid geven aan de ‘rafelranden’ van de Nederlandse geschiedenis, zowel grote als kleine gebeurtenissen, waarbij de factoren ‘mens’ en ‘menschelijkheid’ op de voorgrond staan.

Onze Stichting is geen onderzoeksinstituut. Wij werken nauw samen met de vele lokale (ruim 700) Heemkundige en Historische Kringen en Verenigingen. Zij doen onderzoek en publiceren de resultaten ervan, wij brengen deze bijeen en zorgen voor bredere verspreiding.

Op deze wijze zijn o.a. tot stand gekomen de publicaties:

- ‘Nederland en de Eerste Wereldoorlog’, 15 provincie- en stedenbundels. Het boek ‘’s-Hertogenbosch in de Eerste Wereldoorlog’ is tot stand gekomen in samenwerking met het gemeentebestuur van deze stad.
- ‘Brabant Bevrijd’ Mens en Oorlog, najaar 1944 – voorjaar 1945. Verhalen van ooggetuigen.
- ‘Niet willen weten’, dwangarbeid in en voor Duitsland 1940-1945.

- ‘Dwangarbeid voor de nazi’s. Bossche mannen 1940-1945’. In nauwe samenwerking met het gemeentebestuur van ’s-Hertogenbosch.
- En zeer recent (oktober 2025): ‘Miskend en Vergeten. De tragedie van onze oorlogsvrijwilligers 1945-1949’, naast de Kringen/Verenigingen eveneens in samenwerking met het gemeentebestuur van ‘s-Hertogenbosch.

De publicatie over de oorlogsvrijwilligers (OVW-ers) is voor onze Stichting de aanleiding geworden voor een breed opgezet vervolgproject: ‘Naar een evenwichtig collectief geheugen. Onze jongens in Indië’. De OVW-ers waren (naast de daar al aanwezige, door de Japanners geïnterneerde KNIL-militairen) de eerste Nederlandse militairen die na de Japanse capitulatie in Nederlands-Indië als opvolgers van de Britten voor rust en orde moesten gaan zorgen. Tijdens de totstandkoming van deze publicatie en na verschijning hiervan hebben wij geconstateerd dat de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog, tachtig jaar later, nog steeds velen bezighoudt en dat de emoties hierover hoog kunnen oplopen.

Er heeft veel onderzoek plaatsgevonden naar de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog, en er is en wordt nog veel over gepubliceerd. Daarbij is de focus sterk gericht geweest op het politieke en militair-strategische niveau, en op de mensenrechtenschendingen die zich hebben voorgedaan. Een aspect dat tot nu toe onderbelicht is gebleven, is de door de uitgezonden militairen zelf beleefde werkelijkheid: wat zij meemaakten, hoe zij de situatie ervoeren, en welke rol zij speelden in de dagelijkse gang van zaken in Nederlands-Indië. Veel nabestaanden ervaren dit gemis als pijnlijk en wensen dat ook dit perspectief aandacht krijgt in het collectieve geheugen.

Ook het meest recente onderzoeksrapport (2022), "Onafhankelijkheid, dekolonisatie, geweld en oorlog in Indonesië 1945-1950", van het NIOD (Instituut voor Oorlogs-, Holocaust- en Genocidestudies), het NIMH (Nederlands Instituut voor Militaire Historie) en het KITLV (Koninklijk Instituut voor Taal-, Land- en Volkenkunde), concentreerde zich op de gewelddoed tijdens het conflict. De uitkomsten brachten onze toenmalige minister-president Mark Rutte ertoe om excuses aan te bieden aan de Indonesische bevolking. Een aspect dat buiten de onderzoeksopdracht viel vanwege de beperkte middelen en tijd, was het in kaart brengen van situaties waarbij Nederlandse militairen geen geweld gebruikten (het ‘humanitair optreden’). Aan dit aspect willen wij met ons project aandacht besteden.

Intussen lijken de historici zich te hebben gesplitst in twee grote groepen: zij die de historie beschrijven met als invalshoek mensenrechtenschendingen, en zij die dat bestrijden. Deze strijd speelt zich vooral achter schrijftafels af, waarbij vooral afstand wordt genomen van ‘de tegenstander’, vice versa. Verstandig met elkaar praten is er nog niet bij, zelfs na 80 jaar nog niet.

Daarnaast hebben wij uit alle van de Kringen en Verenigingen beschikbaar gestelde materiaal kunnen constateren, dat destijds in de jaren 1946-1950 in nagenoeg elk dorp en stad grote inspanningen zijn gedaan om ‘hun jongens daarginds’ te steunen, te informeren wat er in hun woonplaats intussen gebeurde en andersom. Het ‘Thuisfront’ was en werd zeer betrokken. Dit is tot op heden ook onderbelicht gebleven in de geschiedschrijving.

Met dit als achtergrond heeft ons bestuur gemeend dat het zinvol is om een nieuw project ‘Nederlandse militairen in Indonesië, 1946-1951’ te formuleren, met als globale doelstellingen:

- A. Inzicht geven over de door onze militairen beleefde werkelijkheid tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog
- B. Een manier vinden om wat oorlog voor militairen betekent door te geven aan de huidige generatie jongeren
- C. Invulling geven aan de lacune 'humanitaire acties van onze militairen ten behoeve van de Indonesische bevolking'
- D. Nagaan in hoeverre de beide tegengestelde historische interpretaties van de gevechtshandelingen samen te brengen zijn tot een evenwichtige inhoud van ons collectieve geheugen
- E. Recht doen aan wat het thuisfront destijds massaal heeft gedaan aan bemoediging en ondersteuning van hun jongens in Indië.

Kortom: wij proberen zo bij zowel jongeren als ouderen een vollediger en evenwichtiger beeldvorming te bereiken over het optreden van Nederlandse militairen destijds in Nederlands-Indië, zowel wat betreft hun gevechtshandelingen als hun niet-militaire acties. Daarmee dragen we bij aan een evenwichtiger collectief geheugen over de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog. Daarnaast biedt de geschiedenis van deze oorlog jongeren inzicht in wat oorlog inhoudt en kan betekenen voor mensen die erbij betrokken zijn.

Globale invulling van dit project per doelstelling

- A. Op basis van door Heemkundige en Historische Kringen en Verenigingen gepubliceerde onderzoekresultaten en persoonlijke documenten na het boek over de *Oorlogsvrijwilligers* ook boek(en) met persoonlijke verhalen van de dienstplichtigen samenstellen. Daarnaast eveneens een boek over Bossche jongens in Indië, inclusief de 85 jongens die daar achterbleven.
- B. Op basis van egodocumenten een animatie-documentaire realiseren voor groep 7-8 van het basisonderwijs (duur circa 15-20 minuten) en voor volwassenen (duur circa 30-40 minuten). Bij gebleken geschiktheid kan het materiaal ook als podcast worden uitgebracht.
- C. Op basis van bij Bronbeek, NIMH en NIOD aanwezig materiaal en literatuurstudie relevante essays over de humanitaire activiteiten van onze krijgsmacht in Indonesië tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog doen schrijven, verzamelen en bundelen. Dit kan ook een onderdeel van het bij A. vermelde boek zijn.
- D. Naar aanleiding van drie concrete beeldbepalende militaire acties *Pesing 1946*, *Westerling en Zuid-Celebes 1946-1947* en *Rawagedeh 1947* essays met tegenstrijdige opinies bijeenbrengen in één boek. Per onderwerp het gesprek aangaan met relevante historici, onder leiding van onze Stichting. Doel: de meningsverschillen constateren, argumenten uitwisselen en conclusies trekken. De uitkomsten van de gesprekken schriftelijk verwoorden, laten bekrachtigen en openbaar maken tijdens een publiek congres, waarbij het boek met de conclusies zal worden gepresenteerd.
- E. Vanuit de archieven van de vele Thuisfront-organisaties in de jaren 1945-1950 een passend beeld geven over hoe de Nederlandse bevolking meeleefde met hun jongens in Nederlands-Indië. De vorm hiervan is nog nader te bepalen, zowel qua fysieke expositie als publicatie.

Gedetailleerde invulling per projectonderdeel

Ad A. Boeken met persoonlijke verhalen

Dankzij de inbreng van vele historische kringen is het mogelijk vele persoonlijke getuigenissen bijeen te brengen. Deze zijn eerder verschenen in de publicaties van deze kringen, en bestaan uit dagboeken en verslagen van interviews. Daarnaast is het doel een inventarisatie te maken van door families in eigen beheer gepubliceerde egodocumenten betrekking hebbende op deze periode.

Bereik van dit projectonderdeel:

- de besturen van alle 700 Historische/Heemkundige Kringen/Verenigingen en via hen hun leden.
- het gemeentebestuur van 's-Hertogenbosch, en tevens de Stichting Veteranen Ontmoetings Centrum 'Ouwestomp', mbt het boek over de Bossche jongens.
- Het NIMH, Bronbeek en het NIOD, Nationaal Veteranen Platform, het Veteranen Instituut, Stichting Nationaal Indië Monument 1945-1962. Periodieke informatie over de voortgang met het doel hun betrokkenheid te onderhouden.

Communicatie: tijdens het project periodiek over de voortgang, aan het einde een het toezenden van een boek, en uitnodiging om bij de afsluiting aanwezig te zijn.

Financiering:

Kostenraming,

Boek egodocumenten incl promotie en presentatie boek, out-of-pocket realisatiekosten € 5000

Boek Bossche jongens, idem,

Eigen inbreng: Inbreng van de Heemkundige en Historische Kringen: hun vrijwilligersuren, p.m. ad € 25 per uur. Daadwerkelijke participatie vermoedelijk 50 Kringen elk 2 uur = 100 uur. Inzet van projectleider en andere vrijwilligers: naar schatting 50 weken 2 uur per week = 100 uur. Daadwerkelijke participatie Veteranen Ontmoetings Centrum 20 uur.

Toezegging van de Uitgeverij om bij het boek Egodocumenten € 2.500 in mindering te brengen als maatschappelijke investering van de Uitgeverij zelf. Toezegging van het gemeentebestuur 's-Hertogenbosch: inkoop van 100 boeken ten behoeve van de boekpresentatie en aanbieden van presentatiefaciliteit en catering, te waarderen op € 2500.

Ad B. Animatie-documentaire

Voor het realiseren van dit deel van het Projectplan heeft onze Stichting aan Studio Toendra., 's-Hertogenbosch, verzocht om hiertoe een voorstel te doen. Studio Toendra heeft grote expertise op dit gebied, verworven door langjarige betrokkenheid bij het realiseren van leermiddelen voor het Basis en Voortgezet Onderwijs. Binnen ons bestuur is eigen expertise

op dit gebied ruim aanwezig. Bij de uitwerking van het hiernavolgende voorstel van Studio Toendra zal het bestuur zelf de volgende aspecten nauwlettend in het oog houden en in de realisatie verwerken:

- Het platform waarop de documentaire zal worden geïmplementeerd, aangezien veel scholen hebben een YouTube of Vimeo-verbod kennen 'films' alleen via aangeleverde leeromgevingen bekijken.
- Het didactisch model dat gebruikt wordt bij de benadering van doelgroep basisonderwijs 7-8 bij de ontwikkeling van de animatie en de inschakeling van een onderwijskundige daarbij.
- De borging van de leeftijdskeuring van de animatie.
- De vertaalslag van het dagboek Jan Michels naar een script, met name hoe het dagboek naar animatie geschikt gemaakt wordt voor groep 7-8 BO.
- Dat er rekening wordt gehouden met een bezinningsmoment voor groep 7-8 na het kijken van de animatie, wellicht door het aanbieden van richtvragen waarmee ze aan de slag kunnen.

Het voorstel van Studio Toendra

Documentaire Een sferisch informatieve documentaire over de Nederlandse oorlogsvrijwilligers, dienstplichtigen en KNIL-ers, die vanaf 1945 werden ingezet in Indonesië om de Nederlanders aldaar te beschermen. Later ook om het geweld van de naar zelfstandigheid strevende Indonesiërs in Nederlands-Indië na de Japanse capitulatie in 1945 te bedwingen en de koloniale orde te herstellen. De animatie is bedoeld om inzicht te geven in wie deze mannen waren, wat hun beweegredenen waren zich aan te melden als oorlogsvrijwilliger, en wat hen en de dienstplichtigen is overkomen zo ver van huis in een voor hun totaal onbekend land.

Doelgroepen 1. kinderen van het basisonderwijs groep 7-8 en leerlingen van het voortgezet onderwijs. 2. Alle volwassenen die geïnteresseerd zijn in het onderwerp.

Vertelwijze Een sferische documentaire over de belevenissen van Jan Michels en andere jongens. De basis van de film is het dagboek van de Bossche oorlogsvrijwilliger Jan Michels, zijn stem vertolkt door een bij het karakter passende voiceover. De anderen worden ingezet waar mogelijk.

Stijl Door de speciale bewerking van verkregen bruikbare archief- foto's en films en de creatieve toepassing van geluid en sounddesign zal worden gepoogd een film te maken die tot de verbeelding spreekt, een gevoel te geven er even heel dichtbij te komen. Daar waar nodig zullen kaarten en duidingen grafisch vormgegeven worden weergegeven.

Voorbeelden sferische documentaire ter inspiratie:

1. voorbeeld sferische documentaire ter inspiratie gebaseerd op archiefbeelden: <https://www.youtube.com/watch?v=9RvNZMbBmcw&t=624s>

2. voorbeeld gemaakte animatie voor het basisonderwijs door Studio Toendra: <https://www.youtube.com/watch?v=pIWA8U5fT4s&t=291s>

Duur Doelgroep 1: ± 15-20 minuten Doelgroep 2: ± 30-40 minuten

Geraamde kosten Doelgroep 1 Ontwikkeling (overleg/scriptontwikkeling/verzamen archief/interviews/etc.) ± 3 maanden productietijd Productie ± 2 maanden productietijd
Geschatte basiskosten: ± 20.000 euro

Doelgroep 2 (dit komt als extra tijd bij de korte versie van doelgroep 1) Productie ± 2 maanden extra productietijd Geschatte extra kosten: ± 10.000 euro

Maker Victor van Geloven, van Studio Toendra. Havenstraat 15a, 5211WC 's-Hertogenbosch
info@studiottoendra.nl 0612110269

Specificatie begroting documentaire

Communicatie en overleg Omschrijving: overleg en communicatie 5 maanden; Kosten: 3 dagen á 350 euro p/d = € 1.050,-

Research Omschrijving: zoeken archiefmateriaal, veteranen/getuigen en interviews. Kosten: 12 dagen á 350 euro p/d = € 4.200,-

Scriptontwikkeling Omschrijving: schrijven script, voor voiceovers en beeld Kosten: 10 dagen á 350 euro p/d = € 3.500,-

Verwerking archiefmaterialen Omschrijving: ver/bewerking archiefmaterialen tot bruikbare assets Kosten: 12 dagen á 350 euro p/d = € 4.200,-

Vormgeving Omschrijving: vormgegeven en animeren van alle grafische elementen Kosten: 7 dagen á 350 euro p/d = € 2.450,-

Voiceovers Omschrijving: inhuren voiceovers, opnames en editing Kosten: 4 dagen á 350 euro p/d = € 1.400,-

Sound design en muziek Omschrijving: opnames geluid en muziek en editing Kosten: 6 dagen á 350 euro p/d = € 2.100,-

Editing Omschrijving: montage van de film Kosten: 12 dagen á 350 euro p/d = € 4.200,-

Nabewerking Omschrijving: correcties, eventuele ondertiteling, aanpassingen Kosten: 2 dagen á 350 euro p/d = € 700,-

Productietijd: 5 maanden Totale kosten: € 23.798,- excl. 21 % btw / € 28.798,- incl. 21 % btw

Het dagboek van Jan Michels. Dit is de basis voor de documentaire en wordt parallel hieraan in boekvorm ontwikkeld, samen met de familie Michels. In de projectperiode zal een presentatie van dit boek plaatsvinden. De productiekosten van het boek zijn weer € 5.000.

Inbreng van de Stichting: projectleiding en ondersteuning 30 weken ad 2 uur per week, 60 uur. Bijdrage van het gemeentebestuur 's-Hertogenbosch, ter beschikking stellen van zaalcapaciteit voor het onderwijs. P.M. De familie Michels zal een bedrag van € 2.000

bijdragen aan de realisatie van dit boek. Het boek zal ook parallel te verkrijgen zijn aan de vertoningen van de documentaire.

Bereik van deze activiteit: het gehele primaire en voortgezet onderwijs, alle veteranenverenigingen, alle Nederlands-Indië gerelateerde historische instellingen.

Communicatie: landelijke en regionale pers, onderwijs gerelateerde vakbladen, social media.

Ad C Humanitaire activiteiten van de Nederlandse krijgsmacht in Indonesië tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog.

Op basis van bij Bronbeek, NIMH en NIOD aanwezig materiaal en literatuurstudie relevante essays over de humanitaire activiteiten van onze krijgsmacht in deze periode doen schrijven, verzamelen en bundelen in een boek, organiseren van een congres met openbare bespreking door alle partijen, bij voorkeur in Bronbeek.

Kostenbegroting: realisatie publicatie, incl out-of-pocketkosten € 5000,

Eigen inbreng: alle vrijwilligersuren ivm schrijven, verzamelen en uitgeven vermoedelijk 4 uur per week, totaal 200 uur. Ook hier is de Uitgeverij bereid de factuur met € 2500 te verminderen. Wij streven naar een presentatieaccommodatie om niet, eigen inbreng te waarderen op € 1.000.

Bereik van dit onderdeel: alle aan 'ons Indië' gerelateerde veteranenverenigingen, pers en media.

Communicatie: alle media.

Ad D Nagaan in hoeverre de beide tegengestelde historische interpretaties van de gevechtshandelingen samen te brengen zijn tot een evenwichtige inhoud van ons collectieve geheugen.

Kostenbegroting: productiekosten boek € 5000, organisatiekosten afsluitend symposium, inclusief gespreksleider € 5.000.

Eigen inbreng: Voor het boek ook hier de inbreng van de Uitgeverij: € 2.500, voor het symposium vertrouwen wij op inbreng van de gerelateerde partners NIMH, Bronbeek, NIOD, Veteraneninstituut, Platform Veteranen, en waarderen dit ook op € 5.000. Organisatie-uren binnen het project naar schatting 40 uur totaal

Ad E Recht doen aan wat het thuisfront destijds massaal heeft gedaan aan bemoediging en ondersteuning van hun jongens in Indië.

Samen met alle betrokken historische kringen en verenigingen een overzicht maken van alle informatiemateriaal op het gebied van Thuisfront tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog, en de mogelijkheid van een 'Reizende expositie' hierover vaststellen. Interne organisatie-uren 20 uur.

Begrote kosten: Maximaal € 2500.

Eigen inbreng: Vrijwilligersuren ad € 25.

Kosten- en inbreng-overzicht

Begroting te subsidiëren	<u>kosten:</u>	<u>eigen inbreng</u>	<u>uren vrijwilligers</u>	
A. Totale kosten realisatie boeken:	€ 10.000	5.000	220	5.500
B. Totale kosten animatie/docu/boek	€ 33.798	2.000	60	1.500
C. Totale kosten humanitaire acties	€ 5.000	3.500	200	5.000
D. Totale out- of pocketkosten	€ 10.000	10.000	40	1.000
E. Thuisfront	<u>€ 2.500</u>	<u> </u>	20	<u>500</u>
	€ 61.298	20.500		13.500

Ons verzoek is een subsidiëring tot 50% van de totale kosten.

Stichting SNCE: Communicatieplan tbv het Project: ‘Naar een evenwichtig collectief geheugen. Nederlandse militairen in Indonesië, 1946-1951’.

Met dit project beogen wij bij zowel jongeren als ouderen een vollediger en evenwichtiger beeldvorming te bereiken over het optreden van Nederlandse militairen destijds in Nederlands-Indië, zowel wat betreft hun gevechtshandelingen als hun niet-militaire acties. Daarmee willen wij bijdragen aan een evenwichtiger collectief geheugen over de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog. Daarnaast biedt de geschiedenis van deze oorlog jongeren inzicht in wat oorlog inhoudt en kan betekenen voor mensen die erbij betrokken zijn.

Wij zijn er ons zeer van bewust dat voor het welslagen van dit ambitieuze project veelvuldig en zorgvuldige communicatie, zowel in de communicatiemiddelen als in de frequentie noodzakelijk is, met de vele bij dit onderwerp betrokken partijen. Dat zijn zowel individuele personen als organisaties.

Wij zijn er trots op te kunnen wijzen op de goede resultaten die wij op andere thema's op soortgelijke wijze hebben weten te behalen.

Onze belangrijkste gesprekspartners in de uitwerking van ons project zijn: de 700 Historische en Heemkundige Kringen/Verenigingen in ons land; het NIMH, het NIOD, het Veteranen Instituut; het Nationale Veteranen Platform, Museum Bronbeek, de Stichting Nationaal Indië Monument, lokale Veteranen Ontmoetings Centra, de gemeente 's-Hertogenbosch, lokale Thuisfrontorganisaties, lokale musea.

Daarnaast zullen wij zoals gebruikelijk de expertise van vele relevante individuele deskundigen waar nodig en mogelijk inzetten.

Hierna geven wij globaal per projectonderdeel een indicatie van onze belangrijkste gesprekspartners. Dit is geen uitputtende naar volledigheid strevende opsomming, slechts een weergave van onze denkrichting.

Projectdoelstellingen met uitwerking

- C. Inzicht geven over de door onze militairen beleefde werkelijkheid tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog

Uitwerking: Op basis van door Heemkundige en Historische Kringen en Verenigingen gepubliceerde onderzoekresultaten en persoonlijke documenten na het boek over de *Oorlogsvrijwilligers* ook boek(en) met persoonlijke verhalen van de dienstplichtigen samenstellen. Daarnaast eveneens een boek over Bossche jongens in Indië, inclusief de 85 jongens die daar achterbleven.

Gesprekspartners: de Historische en Heemkundige Kringen/Verenigingen; gemeente 's-Hertogenbosch 'Ouwestomp', het Veteranen Ontmoetingscentrum 's-Hertogenbosch.

- D. Een manier vinden om wat oorlog voor militairen betekent door te geven aan de huidige generatie jongeren

Uitwerking: Op basis van egodocumenten een animatie-documentaire realiseren voor groep 7-8 van het basisonderwijs (duur circa 15-20 minuten) en voor volwassenen (duur circa 30-40 minuten). Bij gebleken geschiktheid kan het materiaal ook als podcast worden uitgebracht.

Gesprekspartners: Studio Toendra, Museum Bronbeek, familieleden voormalige militairen.

- F. Invulling geven aan de lacune 'humanitaire acties van onze militairen ten behoeve van de Indonesische bevolking'

Uitwerking: Op basis van bij Museum Bronbeek, NIMH en NIOD aanwezig materiaal en literatuurstudie relevante essays over de humanitaire activiteiten van onze krijgsmacht in Indonesië tijdens de Indonesische onafhankelijkheidsoorlog doen schrijven, verzamelen en bundelen. Dit kan ook een onderdeel van het bij A. vermelde boek zijn.

Gesprekspartners: MINH, Museum Bronbeek, NIOD, individuele historici. Militair Musea Soesterberg en Schaarsbergen.

- G. Nagaan in hoeverre de beide tegengestelde historische interpretaties van de gevechtshandelingen samen te brengen zijn tot een evenwichtige inhoud van ons collectieve geheugen

Uitwerking: Naar aanleiding van drie concrete beeldbepalende militaire acties *Pesing 1946*, *Westerling en Zuid-Celebes 1946-1947* en *Rawagedeh 1947* essays met tegenstrijdige opinies bijeenbrengen in één boek. Per onderwerp het gesprek aangaan met relevante historici, onder leiding van onze Stichting. Doel: de meningsverschillen constateren, argumenten uitwisselen en conclusies trekken. De uitkomsten van de gesprekken schriftelijk verwoorden, laten bekrachtigen en openbaar maken tijdens een publiek congres, waarbij het boek met de conclusies zal worden gepresenteerd.

Gesprekspartners: MINH, Museum Bronbeek, NIOD, National Militair Museum, individuele wetenschappers en ook eerdere documentairemakers, onderzoeksjournalisten.

- H. Recht doen aan wat het thuisfront destijds massaal heeft gedaan aan bemoediging en ondersteuning van hun jongens in Indië.

Uitwerking: Vanuit de archieven van de vele Thuisfront-organisaties in de jaren 1945-1950 een passend beeld geven over hoe de Nederlandse bevolking meeleeft met hun jongens in Nederlands-Indië. De vorm hiervan is nog nader te bepalen, zowel qua fysieke expositie als publicatie.

Gesprekspartners: Historische en Heemkundige Kringen en Verenigingen, regionale en lokale historische centra/musea

Communicatiemedia: elke methode die wenselijk is voor het onderwerp, kortom alle traditionele middelen en media evenals de meest actuele methoden c.q. media. Hierbij zullen KLEIO, NOS, Historizon, OVT e.d. niet vergeten worden.